

Kütusemüüjad ja vedajad: riiklikud andmed tõendavad – aktsiisilangemise positiivne mõju eelarvelaekumistele on kaks korda suurem kui riik on eeldanud

Eesti veondussektori esindusorganisatsioonid ja Eesti Õliühing märgivad, et lähtuvalt riiklikest andmetest on aktsiisilangemise positiivne mõju riigieelarve laekumistele kaks korda suurem, kui rahandusministeerium on oma prognoosides eeldanud.

„Riik on võtnud lihtsustatud lähteasenduse, et aktsiisilangemise positiivne mõju riigieelarve laekumiste kontekstis väljendub ainult Lätis-Leedus tangitud liitrite tagasi Eestisse tulekus,“ märkis Õliühingu tegevjuht Mart Raamat. „Vaadates märtsi algusest pärinevaid Maksu- ja Tolliameti andmeid välisriikides soetatud kütuse kogumaksumuse kohta 2019. ja 2020. aasta IV kvartalis, siis tangiti möödunud aastal lõpukuudel Lätis-Leedus 13,8 miljonit liitrit vähem, kui 2019. aastal, kui kehtis kõrge aktsiisimäär 0,493 eurot liitri kohta,“ selgitas Raamat.

Kõrvutades neid andmeid Maksu- ja Tolliameti kütuse müügi koondinfoga, siis tekib märkimisväärne koguste erinevus, märgivad esindusorganisatsioonid. „Arvestades maha muud struktuursed tegurid – TLT osaline üleminek gaasibusside kasutamisele ja põlevkivitööstuse mahtude liikumine erimärgistatud kütuse tarbimise hulka – mida aktsiisimäär ei mõjuta, siis suurenes diislikütuse müük 2020. aasta IV kvartalis Eestis 25 miljonit liitrit aasta varasemaga võrreldes. Seega näeme, et aktsiisilangemusest tulenev koguste kasv on ligi kaks korda suurem, kui riik on eeldanud,“ märkis kütusemüüjate esindaja. Lähtudes eelmise aasta IV kvartali ametlikest andmetest on Õliühing kalkuleerinud, et aktsiisi tõstmisel liiguks realselt piiri taha taas 115-125 miljonit liitrit tankimist aastas - ehk saamata jääks üle 45 miljoni euro maksuraha ainuüksi kütuseaktsiisi laekumisest.

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni juhatuse liige Herkki Kitsing tõi välja, et lisandunud kütusemüük tuleneb paljuski kodumaiste vedajate aktiivsemast majandustegevusest. „Kuigi ka varem veeti Eestis samas mahus kaupa, siis kõrge aktsiisitaseme tõttu ei suutnud Eesti vedajad välismaiste ettevõtetega konkureerida. Nüüd kodumaine veondussektor lihtsalt turgu enda kätte tagasi saamas,“ selgitas Kitsing. Varasemalt on vedajad tuginenud Statistikaameti andmetele 2020 III kvartali kohta, mis näitab Eesti ettevõtete veosemahtude hüppelist kasvu aktsiisilangemise järgselt. „Kuigi 2020. aasta IV kvartali andmeid pole veel väljas, siis näha on trendi selget jätkumist – see väljendub nii äritegevuse mahu suurenemises ning samas ka vedajate Eestis tangitud liitrite proportsionaalses kasvus,“ oli Kitsing kindel aktsiisilangemise positiivses mõjus Eesti veosektori käibenumbritele.

Ettevõtlusorganisatsioonid leiavad, et Vabariigi Valitsusele on esitatud juba arvukalt kaalukaid riiklikul statistikal põhinevaid argumente, mis tõendavad, et aktsiisilangemise positiivne eelarvemõju on märkimisväärselt suurem, kui rahandusministeerium on eelarveprognoosides välja toonud. Otsustades täna aktsiisitõusu kasuks teeb Valitsus suure möödalaskmise nii riigi eelarvetulude aga eriti riigi majanduskeskkonna konkurentsivõime vaates.